

Handlingsplan

Vækstforums handlingsplan for den regionale vækst- og udviklingsstrategi 2015-2018

(Handlingsplanen er senest justeret af Vækstforum den 7. juni 2017.
Oprindelig udgave godkendt af Vækstforum den 6. oktober 2015)

n

REGION NORDJYLLAND
VÆKSTFORUM

Indholdsfortegnelse

1.	INDLEDNING	3
2.	STÆRKE ERHVERVSKLYNGER	5
3.	VILJE TIL VÆKST	8
4.	KVALIFICERET ARBEJDSKRAFT	11
5.	SMART REGION.....	15
6.	GRØN VÆKST	18
7.	TURISME OG OPLEVELSER	21
8.	BEDØMMELSESKRITERIER	25
9.	PROJEKTETS EFFEKTKÆDE	26
10.	ANSØGNINGSTYPER OG PROCEDURER	27
11.	REGLER FOR STØTTE M.M.	29
12.	AFTALER MED GODKENDTE PROJEKTER	33
13.	ØKONOMISK DISPOSITIONSPAN	34

1. Indledning

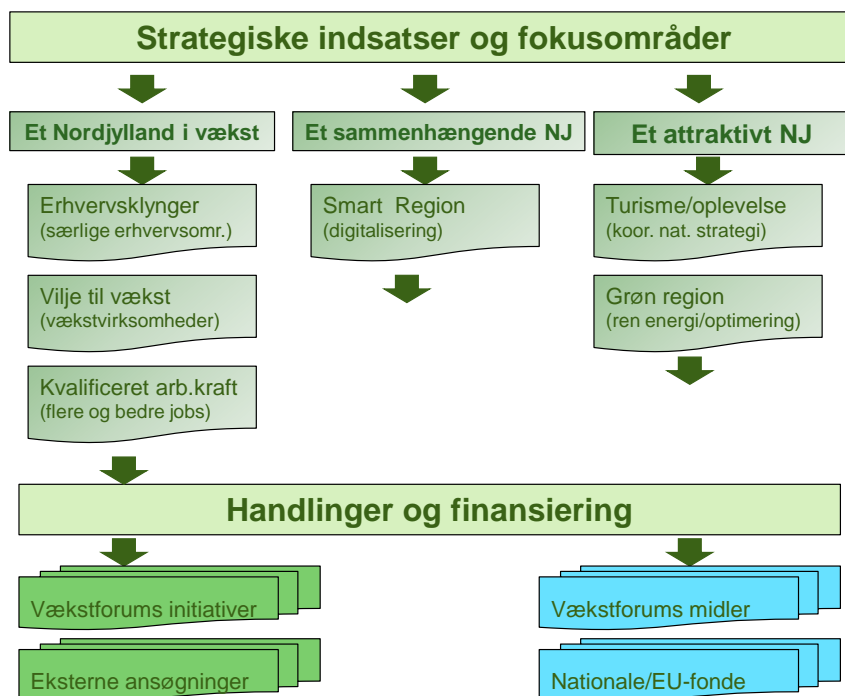
Region Nordjyllands regionale vækst- og udviklingsstrategi (REVUS) angiver en vision og retning for hele Nordjyllands udvikling i de kommende fire år. En væsentlig del af REVUS er Vækstforum Nordjyllands bidrag til de erhvervs- og vækstrettede dele af strategien. Dette bidrag er udtryk for Vækstforums erhvervspolitiske satsning og sætter en ambition for regionens vækst- og kompetenceudvikling. Samtidig er bidraget grundlaget for udmøntning af de midler, som Vækstforum disponerer over, dvs. EU's Strukturfondsmidler og Regionsrådets regionale udviklingsmidler. I alt knap 1 mia. kr. over de næste syv år.

Grundlaget for Vækstforums udmøntning af midlerne er beskrevet i denne handlingsplan, som redegør nærmere for de retningslinjer og procedurer, der gælder for Vækstforums virke i de kommende fire år. Handlingsplanen kan revideres efter behov og vil under alle omstændigheder blive opdateret i 2018, når det næste Vækstforum tiltræder.

Der findes mange andre finansieringsmuligheder for støtte til erhvervsfremme, både internationalt og nationalt. Det vil være et selvstændigt formål i den kommende periode at supplere de midler, som Vækstforum disponerer over, med andre midler. Overordnet er Vækstforums strategi baseret på følgende tre indsatsområder og seks fokusområder:

Vækstforums tre indsatsområder med tilhørende seks fokusområder

REVUS i overblik

I det følgende uddybes de seks fokusområder, ansøgningsprocedurer og regelsæt. Uddybende beskrivelse af Vækstforums strategi kan ses nedenfor.

2. Stærke Erhvervsklynger

Hvad vil vi?

Erhvervsstrukturen i Nordjylland er kendetegnet ved en mangfoldighed af brancher og erhvervsområder. Samtidig er erhvervsstrukturen kendetegnet ved en koncentration af virksomheder inden for bestemte erhvervsområder, hvor regionen står særligt stærkt. Det drejer sig om: Maritime erhverv, Energiområdet, Fødevarer, Turisme, Sundhed & medico, Bygningsrenovering, IKT og logistik. Målsætningen for dette fokusområde er at understøtte fortsat vækst og udvikling af de potentialer, der eksisterer inden for de valgte erhvervsområder.

Vækstforums støtte skal bidrage til at øge vækst og innovation inden for og på tværs af erhvervsområderne, så der opnås forstærket synergi af de udviklingsaktiviteter, som igangsættes, og skabes grundlag for videndeling og kompetenceløft, der bidrager til vækst ikke mindst globalt.

Hvad støtter vi?

Følgende virkemidler vil være i fokus:

- **Styrket klyngeorganisering:** Drift og udvikling af klyngeorganisationer i tilknytning til de ovennævnte erhvervsområder som et effektivt virkemiddel for fortsat vækst og udvikling. Klyngernes aktiviteter skal have fokus på samarbejde, innovation og forretningsskabelse i virksomhederne.
- **Innovationsaktiviteter og formidling af viden:** Innovationsaktiviteter gennemføres mellem mindst tre virksomheder og en videninstitution med særligt fokus på udvikling og internationalisering. Da videndeling og -formidling med henblik på at understøtte virksomhedernes innovationskapacitet er en vigtig forudsætning for vækst, vil Vækstforum endvidere støtte tiltag, der understøtter en udbredelse og kommercialisering af viden.

Hvad lægger vi vægt på?

Projektaktiviteter skal tage udgangspunkt i et samarbejde mellem virksomheder, videninstitutioner, offentlige myndigheder og gerne andre interessenter. Der lægges i den forbindelse vægt på, at privat medfinansiering er en del af grundlaget.

Hvad angår "styrket klyngeorganisering" er professionalisering af klyngeorganisationerne central, herunder at der sigtes mod klyngecertificering. Klyngeorganisationerne skal ligeledes tilrettelægge aktiviteterne ud fra en grundig udviklingsplan, der sikrer et højere innovationsniveau inden for klyngens virke og i de aktiviteter, der gennemføres overfor virksomhederne. Udviklingsaktiviteter skal tage udgangspunkt i virksomhedernes behov med tydeligt fokus på konkrete aktiviteter og et klart kommercielt og internationalt sigte.

Initiativer inden for videndeling og -formidling skal indeholde særligt fokus på at give et innovationsløft til små og mellemstore virksomheder og disses samarbejde med videninstitutioner og andre virksomheder i værdikæden.

Yderligere information om fokusområdet kan ses nedenfor.

Stærke Erhvervsklynger (niveau 2 - uddybning)

Mere om hvad vi støtter

Udvikling af klyngeorganisationer

Midler, der ansøges til klyngeorganisering, skal dække de basale aktiviteter i klyngerne, dvs. grundlæggende aktiviteter, der er åbne for alle. Der kan således være tale om f.eks. projektpersonale, analyser, strategier, branding, medlemsbesøg, informationsformidling, netværksmøder og fokusnetværk.

For at sikre en kontinuerlig proces for klyngerne henimod en mere professionel klyngeorganisering i en såkaldt triple helix baseret tilgang (samarbejde mellem virksomhed, videninstitution og det offentlige) skal der for hver klynge udarbejdes en strategiplan for, hvordan klyngen udvikles. Herunder udviklingstrin inden for organisering, fagligt fokus og indhold, nationale og internationale sammenhænge samt finansieringsmodel på kort og længere sigt. Planen skal endvidere indeholde proces om gennemførelse af ECEI benchmark (klyngecertificering).

Innovationsaktiviteter, herunder videndeling og formidling

Der kan søges støtte til udvikling af nye koncepter for produkter eller løsninger og test/afprøvning af konceptet blandt relevante målgrupper. Aktiviteterne kan f.eks. være samarbejde om udnyttelse af viden, udvikling af ny teknologi, anvendelse af teknologi i nye sammenhænge, automatisering, viden om certificering, eksport og globalisering mv. Innovationsprojekter skal foregå inden for de valgte stærke erhvervsområder, inkl. logistikområdet. Indsatsen skal udmønte sig i koncepter til nye produkter eller løsninger, herunder både varer og tjenesteydelser. Konceptet kan f.eks. være en prototype, mock-up, tegning eller plan.

Vækstforum kan desuden vælge at støtte aktiviteter, der styrker videndeling og -formidling mellem virksomheder og videninstitutioner, herunder særligt matcher behov i virksomheder med kompetencer i fagmiljøerne (f.eks. forskere og studerende) på videninstitutionerne med henblik på at styrke virksomhedernes innovationsevne, samt udvikler og implementerer nye koncepter til, hvordan videninstitutioner kan bidrage til igangsættelse af resultatskabende udviklings- og forandringsprocesser i virksomheder. Aktiviteterne rettet mod formidling og deling af viden skal være regionsdækkende og åbne for alle virksomheder.

Hvem kan søge?

Udvikling af klyngeorganisationer

Vækstforum vil tage udgangspunkt i etablerede klyngelignende initiativer inden for de valgte erhvervsområder, når der skal igangsættes initiativer inden for området. Nye kan dog komme til, hvis behovet er dokumenteret. Vækstforum vil efter behov indkalde ansøgninger inden for de valgte erhvervsområder og klyngeorganisationer. Ved udarbejdelse af ansøgninger anbefales det at tage kontakt til og dialog med vækstsekretariatet.

Innovationsaktiviteter, herunder videndeling og formidling

Der vil kunne indsendes ansøgninger til fælles udviklingsaktiviteter igennem hele perioden. Både SMV'er, klyngeorganisationer, videninstitutioner, Væksthus Nordjylland m.fl. vil kunne ansøge om støtte til denne type aktiviteter.

For innovationsaktiviteterne skal der være tale om samarbejdsprojekter med deltagelse af minimum tre SMV'er og en videninstitution, og indsatsen skal resultere i koncepter til nye produkter/løsninger med kommercielt sigte. Store virksomheder (ikke SMV'er) kan deltage i projekterne, dog skal mindst 75% af de deltagende virksomheder være SMV'er.

Ansøgning

Vækstforum vil som hovedregel indkalde ansøgninger til disse innovationsaktiviteter i tematiserede ansøgningsrunder, jf. afsnit 10.

Inden for videndeling og -formidling fra videninstitutioner vil Vækstforum tage udgangspunkt i videreførelse af etablerede initiativer inden for regionale styrkepositioner. Nye kan dog komme til, hvis behovet er dokumenteret. Ansøgninger udarbejdes ved kontakt til og dialog med vækstsekretariatet.

Tilskud til innovationsprojekter vil primært skulle finansieres via EU's Strukturfonde. Derfor opfordres ansøger til at sætte sig grundigt ind i Strukturfondsprogrammerne. Der kan læses mere om programmerne på www.regionalt.dk.

3. Vilje til Vækst

Hvad vil vi?

Formålet med denne fokusering er at skabe flere vækstvirksomheder. Den bagvedliggende forståelse af dette fokusområde er, at det skal være muligt at støtte alle virksomheder, der kan og vil vokse, uanset alder og branche. Ligesom resten af landet har Nordjylland en betydelig udfordring med at skabe vækst i virksomhederne. Både nye og veletablerede virksomheder har vanskeligt ved komme hurtigt ind i et vækstforløb.

Der er forskel på de udfordringer, som virksomheder har i opstartsfasen, og de udfordringer, som etablerede virksomheder står overfor. Opstartsudfordringer er f.eks. at finde frem til den rette forretningsmodel og få gang i salget, mens modne vækstvirksomheder kan have særlige udfordringer i forhold til at få professionaliseret virksomheden og automatiseret produktionen.

Endelig skal der med denne fokusering skabes de rette rammebetingelser for, at regionens virksomheder får de bedste forudsætninger. Med rammebetingelser menes tilstedeværelse af viden og organisationer, der kan styrke og fremme enkeltvirksomhedernes vilje til vækst.

Hvad støtter vi?

Følgende virkemidler vil være i fokus i forhold til iværksætter og vækstvirksomheder:

- Vejledning og støtte til iværksættere.
- Screening (identifikation) af iværksættervirksomheder med vækstpotentiale.
- Rådgivning og sparring mv. om hvordan vækstpotentialerne kan udløses.

Udmøntningen af ovennævnte skal afspejle de regionale udviklingsbehov, der er identificeret i den regionale udviklingsstrategi.

Følgende virkemidler vil være i fokus i forhold til at fremme rammebetingelser:

- Deltagelse i organisationer, der regionalt eller nationalt arbejder for at fremme vækst og beskæftigelse i Nordjylland.
- Projekter der skaber ny viden og nye partnerskaber inden for området tværregional, regional og lokal vækst og udvikling.

Hvad lægger vi vægt på?

Den virksomhedsrettede indsats koncentrerer sig mod iværksættere og etablerede virksomheder med et klart vækstpotentiale og vilje til vækst. Aktiviteterne skal bygges ovenpå den ordinære iværksætter- og virksomhedsindsats, der udbydes af erhvervs-kontorer og Væksthus Nordjylland.

Indsatsen omkring bedre rammebetingelser skal vedrøre organisationer og projekter, der har et klart udviklingsperspektiv, og som vurderes som kritiske for regionens vækst- og erhvervsfremmeindsats.

Yderligere information om fokusområdet kan ses nedenfor.

Vilje til Vækst (niveau 2 - uddybning)

Mere om hvad vi støtter

For initiativer rettet mod virksomheder i opstartsfasen

Virksomheder i opstartsfasen vil typisk have behov for støtte til følgende typer aktiviteter:

Validering af forretningsmodel, få gang i salget, rekruttering af de rigtige medarbejdere og fremskaffelse af kapital. De relevante virkemidler er bl.a.:

- Måltrettet rådgivning og mentorordninger.
- Udarbejdelse af individuelle vækstplaner.
- Rådgivning og sparring om hvordan vækstpotentialet udløses.
- Netværksdannelse og intensive træningsforløb.
- Inkubatorforløb.

For initiativer rettet mod etablerede virksomheder

For initiativer rettet mod etablerede og mere modne virksomheder vil der også være brug for at støtte op om udvikling og skalering, men der vil i større omfang være behov for indsatser, der bidrager til virksomheders specialisering, automatisering og internationalisering. Det handler i høj grad om at professionalisere virksomhederne og gøre dem klar til ekspansion. De relevante virkemidler er bl.a.:

- Opbygning af netværk for virksomheden (medarbejdere, bestyrelse, kunder).
- Styrke samarbejdet mellem vigtige aktører (virksomheder, videninstitutioner).
- Træningscamps og sparring med serieiværksættere m.fl.
- Rådgivning hos videninstitution, f.eks. om teknologi og internationalisering/eksport
- Sparring med "vækstrådgiver"/ekstern konsulent.
- Rådgivning om kapitalformidling og beregning af investeringsbehov mv.

Ovenstående lister over virkemidler er ikke udtømmende. Der kan således godt bringes andre virkemidler i anvendelse, hvor det er relevant. Det afgørende er, at projektet, der søges midler til, skaber resultater og effekter, som bidrager til udvikling hos relevante virksomheder og til indfrielse af deres vækstpotentiale.

For initiativer rettet mod styrkelse af rammebetingelser

Indsatsen omkring bedre rammebetingelser skal som nævnt ovenfor vedrøre organisationer og projekter, der har et klart udviklingsperspektiv, og som vurderes som kritiske for regionens vækst- og erhvervsfremmeindsats.

Hvad skal man være særligt opmærksom på?

Det er vigtigt, at projekter, der igangsættes under dette fokusområde, er sammenhængende og komplementære med øvrige indsatser. Det gælder både øvrige regionale indsatser, samt nationale og internationale indsatser. Konkret betyder dette, at ansøger eksplicit skal forholde sig til, hvordan projektet indgår som et relevant ikke-konkurrerende

tilbud i det samlede erhvervsfremmesystem.

I forhold til initiativer rettet mod virksomheder i opstartsfasen skal man være opmærksom på, at iværksætteren som hovedregel skal have CVR-registreret virksomheden. Endvidere må virksomheden maksimalt være 3 år gammel ved indtrædelse i projektet. Endelig er det vigtigt at understrege, at der skal være tale om virksomheder, der i den forudgående dialog med erhvervskontorer og væksthuse har vist, at de kan og vil vokse.

For de etablerede virksomheders deltagelse i projekter gælder, at de skal være særligt vækstparate. Derfor skal de typisk befinde sig i én eller flere af følgende situationer:

- Virksomheden står overfor at skulle reorganiseres efter et generations- eller ejerskifte.
- Virksomheden står overfor at udvikle væsentligt nye produkter/services, standarder eller forretningsområder med betydeligt potentiale, der kan udløses inden for en kort tidshorisont.
- Virksomheden står overfor at skulle introducere eller forny sin forretningsmodel, så der bedre kan drages fordel af globaliseringen, eksempelvis ved at indtræde på nye eksportmarkeder.

Hvem kan søge?

Projekter/bevillinger til gavn for virksomhederne skal forankres hos en operatør, som skal medvirke til at styrke væksten i virksomhederne (SMV'erne). Operatøren skal forestå administration og implementering af projektet. Operatøren kan f.eks. være erhvervskontorer, væksthuse, erhvervsorganisationer, videninstitutioner etc. Derudover vil det også være relevant at inddrage andre aktører inden for iværksætterområdet. Operatøren kan yde tilsagn til enkeltvirksomheders projekter.

Da virksomhedsrettede initiativer skal være i naturlig forlængelse af de basisydelse, som Væksthuse Nordjylland og erhvervskontorerne udbyder til virksomhederne, er det væsentligt, at større initiativer på området udformes i et samarbejde mellem relevante aktører. Den virksomhedsrettede indsats etableres som hovedregel i rammeprogrammer for henholdsvis iværksætterprogram for virksomheder i opstartsfasen og for mere etablerede virksomheder. Der er dog også (færre) midler til andre typer af virksomhedsprojekter.

Ansøgning

Vækstforum vil som hovedregel indkalde ansøgninger til dette område i tematiserede ansøgningsrunder, jf. afsnit 10. Tilskud til projekter under dette fokusområde vil primært skulle finansieres via EU's Strukturfonde. Derfor opfordres ansøger til at sætte sig grundigt ind i Strukturfondsprogrammerne. Der kan læses mere om programmerne på www.regionalt.dk. For initiativer rettet mod styrkelse af rammebetingelser vil Vækstforum tage udgangspunkt i etablerede initiativer inden for regionale styrkepositioner, når der skal igangsættes projekter inden for området. Nye kan dog komme til, hvis behovet er dokumenteret.

4. Kvalificeret arbejdskraft

Hvad vil vi?

Prognoserne viser, at nordjyderne bliver bedre uddannet i fremtiden, men at der alligevel er behov for at sætte yderligere tiltag og aktiviteter i gang. Udfordringerne handler bl.a. om, at næsten en tredjedel af den nordjyske arbejdsstyrke er ufaglært, og at efterspørgslen på ufaglært arbejdskraft falder og fortsat vil gøre det i fremtiden. Samtidig viser analyser, at der generelt bliver brug for flere faglærte, specialister og højtuddannede på udvalgte områder.

Skal de nordjyske virksomheder udnytte deres vækstpotentiale optimalt, er det nødvendigt med et generelt løft i kompetenceniveauet for at sikre en kvalificeret arbejdsstyrke, som matcher virksomhedernes behov. Det kan ske ved, at flere unge får en erhvervsrettet uddannelse, at ufaglærte bliver faglærte, og at flere virksomheder ansætter højtuddannede. Derudover skal der sættes fokus på en generel udvidelse af arbejdsstyrken, f.eks. ved fastholdelse og udvikling af ældre medarbejdere på arbejdsmarkedet, få flere ledige i beskæftigelse og tiltrække kvalificeret udenlandsk arbejdskraft.

Hvad støtter vi?

Følgende indsatsområder vil være i fokus:

- Undervisning i iværksætteri – vejledning, udvikling og opkvalificering.
- Vækstrettet kompetenceudvikling af medarbejdere og ledere.
- Flere i job – udvide og fastholde arbejdsstyrken.
- Tilknytning af personer med videregående uddannelse i virksomheder.
- Indslusningsforløb og socialøkonomiske virksomheder.
- Erhvervsuddannelser – praktikordninger, overgange og talentudvikling.
- Erhvervsfaglig uddannelse – fra ufaglært til faglært og realkompetencevurdering.

Hvad lægger vi vægt på?

Ansøgninger skal have et klart centralt fokus på uddannelse og kompetenceudvikling med et virksomhedsperspektiv.

Det er væsentligt, at ansøger har gjort sig bekendt med hvilke initiativer og projekter, der allerede er igangsat eller gennemført inden for området, og dermed bygger videre på og supplerer de allerede eksisterende projekterfaringer. Der lægges yderligere vægt på større regionale initiativer, hvor det tværgående samarbejde mellem aktuelle aktører på området vurderes som særligt vigtigt, for netop at fremme balancen mellem uddannelses-, beskæftigelses- og erhvervsområdet.

Yderligere information om fokusområdet kan ses nedenfor.

Kvalificeret arbejdskraft (niveau 2 - uddybning)

Mere om hvad vi støtter

Iværksætteri og jobskabelse

- *Vækstrettet kompetenceudvikling* – der vil være fokus på kompetenceløft af medarbejdere og ledere i SMV'er via efteruddannelse og mentorordninger, kompetenceudvikling af medarbejdere via rådgivningsforløb, afdækning af kompetencebehov samt efter- og videreuddannelse. Netværk for virksomhedsledere og ansatte, kompetencetilførsel og tilknytning af personer med mellemlang eller lang videregående uddannelse i private virksomheder er også mulige støtteberettigede indsatser.
- *Iværksætter - vejledning, støtte og undervisning* – Indsatser er f.eks. udvikling og implementering af undervisningsforløb i iværksætteri, opbygning af iværksætterkompetencer, målrettet rådgivning, mentorordninger og facilitering af iværksætters adgang til fysiske faciliteter, opkvalificering i iværksætteri til lærere på erhvervsuddannelser og videregående uddannelser. Indsatsen vil være afgrænset til projekter, der retter sig mod unge på gymnasier, erhvervsuddannelser eller videregående uddannelser.

Erhvervsuddannelse og videregående uddannelse

- *Erhvervsuddannelser: Talentudviklingsforløb*, målrettet vejledning af unge, udvikling af praktikordninger, supplerende indsats på praktikcentre, lettere overgang fra folkeskolen, udvikling af skolemiljø og markedsføring, samarbejde mellem erhvervsskoler og virksomheder om forretningsudvikling og innovation, udbredelse af god praksis (faglig specialisering, pædagogik og undervisningsforløb).
- *Erhvervsfaglig uddannelse (voksne) – fra ufaglært til faglært*: Erhvervsfaglig eller videregående uddannelse af ufaglærte, aktiviteter i forbindelse med realkompetencevurdering, screening af virksomheder i forhold til uddannelsesbehov, brug af erhvervsrettede voksenuddannelser, herunder EUV/AMU, samarbejde mellem virksomheder og uddannelsesinstitutioner om målrettede uddannelses tilbud, videregående uddannelse inden for brancher eller klynger, tiltrækning af højtuddannet udenlandsk arbejdskraft.

Inklusion via uddannelse og beskæftigelse

- *Flere i job* – Udvide og fastholde arbejdsstyrken gennem vejledning og uddannelse af udsatte ledige og unge, indslusnings- og opkvalificerende forløb med fokus på udsatte ledige for at indtræde på det ordinære arbejdsmarked, socialøkonomiske virksomheder, ressourceafklaringsforløb, afprøvning af nye modeller for social inklusion og rekruttering/fastholdelse af udenlandsk arbejdskraft.

- *Socialøkonomiske virksomheder.* I forhold til indsatsen omkring socialøkonomiske virksomheder kan der søges om medfinansiering til fremme af socialøkonomisk iværksætterier via rådgivning, netværk og udviklingsaktiviteter samt udviklingsprojekter mellem socialøkonomiske virksomheder og offentlige myndigheder med fokus på inklusion og beskæftigelse af udsatte ledige.

For ansøgere, der ønsker at bidrage til denne indsats, er målgruppen som udgangspunkt indsnævret til at omfatte følgende: fleksjobvisiterede, førtidspensionister, personer i ressourceforløb, udsatte kontanthjælpsmodtagere som f.eks. unge og indvandrere, handicappede samt øvrige udsatte personer.

Generelt gælder at ansøgninger, der kombinerer og koordinerer på tværs af regionen og har fokus på de tre områder uddannelse, beskæftigelse og erhverv, prioriteres højt:

Hvem kan søge?

Følgende aktører er særligt relevante som ansøgere/projektpartnere inden for dette fokusområde: ungdomsuddannelsesinstitutioner, videregående uddannelser, erhvervskontorer, erhvervsorganisationer, væksthuse og private virksomheder mv. Bemærk, at projekterne skal supplere indsatsen under Fonden for Entreprenørskab hvor relevant. Der lægges vægt på, at projekterne skal gennemføres som et samarbejde mellem flere parter, og at mindst en uddannelsesinstitution eller virksomhed skal indgå i samarbejdet.

Ansøgning

Vækstforum vil som hovedregel indkalde ansøgninger til dette område i tematiserede ansøgningsrunder, jf. afsnit 10. Tilskud til projekter vil primært skulle finansieres via EU's Strukturfonde. Derfor opfordres ansøger til at sætte sig grundigt ind i Strukturfondsprogrammerne. Der kan læses mere om programmerne på www.regionalt.dk. Vær endvidere opmærksom på Vækstforums krav til uddannelsesinstitutionernes egenfinansiering, mere herom nedenfor i afsnit: "Regler for støtte m.m. – niveau 2 uddybning".

Særligt om støtte til socialøkonomiske virksomheder

- Virksomheden skal have en dobbelt bundlinje med fokus på både økonomisk og social værdiskabelse. Der lægges vægt på, at virksomheden er blivende og arbejder langsigtet.
- Beskrivelse af initiativets formål, målgruppe, effekt og finansiering. Der ydes kun støtte til ekstraordinære udgifter i forhold til kommunernes ordinære forpligtigelser for målgruppen.
- Der ydes ikke støtte til oprettelse og etablering af virksomheden, men alene til f.eks. rådgivnings- og netværksaktiviteter, samt kompetenceudvikling.
- Der lægges vægt på, at initiativet, når Vækstforums støtte ophører, er så vel forankret, at det kan fortsætte som et blivende tilbud (bæredygtighed).

- Der gives prioritet til socialøkonomiske virksomheder, der dækker flere kommuner og er et samarbejde mellem flere kommuner/jobcentre.
- Socialøkonomiske virksomheder i Nordjylland kan med fordel arbejde med beskæftigelsesfremmende formål eller inden for følgende fire formålskategorier: sociale, sundhedsmæssige, miljømæssige og kulturelle indsatser.

5. Smart Region

Fokusområdet Smart Region er en del af indsatsområdet 'Et Sammenhængende Nordjylland' i den regionale vækst- og udviklingsstrategi. Begrebet relaterer sig derfor i denne sammenhæng til mobilitet og digitalisering, f.eks. Smart Mobilitet, Smart Kommunikation og Smart Logistik, mens f.eks. Smart Energi falder under fokusområdet Grøn Vækst. Andre dele af det forholdsvis brede begreb Smart Region, der ikke relaterer sig til mobilitet og digitalisering, falder uden for denne handlingsplan.

Hvad vil vi?

Målet er at skabe mobilitet, vækst og sammenhængskraft i hele Nordjylland. Det kræver stærke transport- og kommunikationsforbindelser både indenfor og ud af regionen. Smarte systemer, dvs. IKT-understøttede systemer, skal derfor bruges til at styrke den trafikale infrastruktur og logistik til glæde for både virksomhederne og for den private trafik. En del af denne indsats er en forbedring af den digitale infrastruktur, som er en forudsætning både for bedre kommunikation og videre for bosætning og virksomhedslokalisering.

Hvad støtter vi?

Følgende virkemidler vil være i fokus:

- **Intelligente transportsystemer (ITS)**, hvor målet er at skabe forretningsmuligheder og vækst for virksomhederne i den nordjyske ITS-sektor, og at understøtte Nordjyllands position som Danmarks førende ITS-region.
- **Digital mobilitet**, der fastholder virksomhedernes konkurrenceevne i det moderne samfund ved at sikre en tilstrækkeligt udbygget digital infrastruktur i hele Nordjylland.
- **Intelligent logistik**, der skal gøre logistikkompetencer til et konkurrenceparameter for nordjyske virksomheder og offentlige myndigheder.

Vækstforum vil dels kunne støtte etableringen af partnerskaber, udviklingen af en offentlig åben-data platform, udviklingsprojekter, der tilfører virksomhederne ny viden og styrker konkurrenceevnen, og iværksætte analyser og forundersøgelser. Vækstforum vil også medfinansiere mindre pilotprojekter, men vil ikke gå ind i større engagementer uden en stor og dominerende national eller international finansiering.

Hvad lægger vi vægt på?

Forskning og udvikling er ikke i sig selv et formål, hvis ikke det samtidig fører til nordjysk produktion og/eller beskæftigelse. Det er således vigtigt, at der i de udviklingsprojekter, der etableres, medvirker nordjyske virksomheder, som kan se forretningsmæssige muligheder i deltagelsen.

Yderligere information om fokusområdet kan ses nedenfor.

Smart Region (niveau 2 - uddybning)

Mere om hvad vi støtter

Intelligente Transportsystemer (ITS)

Det er en global tendens, at både person- og godstransport stiger. Det giver et stort behov for løsninger, der kan sikre god trafikafvikling, intelligent logistik, information på rejsen og mere bæredygtig transport. Nordjylland har både virksomheder og forskningsmiljøer, der arbejder med nye løsninger på dette område, og Nordjylland har længe været kendt for sine stærke kompetencer inden for Intelligente Transportsystemer og Intelligent Logistik.

Transportinfrastrukturens kapacitet forbedres traditionelt med nyanlæg og udbygninger, men i en teknologisk 'Smart Region' vil man i stedet forsøge at optimere udnyttelse af den tilgængelige kapacitet ved anvendelse af ITS. Både ved at anvende ITS til at øge den øjeblikkelige udnyttelse af kapaciteten, men også ved at opnå en bedre balance mellem udbud og efterspørgsel ved at anvende ITS- og informationssystemerne til at flytte trafik væk fra veje med trængselsproblemer i spidstimerne.

Vækstforum kan støtte projekter, der fremmer den nordjyske ITS-sektors styrkeposition ved at generere viden til ny vækst og beskæftigelse gennem:

- Innovationssamarbejder mellem SMV'er og videninstitutioner som finder sammen om et projekt.
- Innovationsinitiativer hvor klyngesamarbejder, videninstitutioner mv. organiserer samarbejde mellem relevante virksomheder.
- Udviklingsprojekter med videninstitutioner i spidsen, der bringer ny viden til regionen og dens virksomheder (samfundspartnerskaber).

For så vidt angår output fra innovationsprojekter skal disse være nye produkter og løsninger, herunder både varer og tjenesteydelser med kommercielt sigte. Produktet kan for eksempel have karakter af et demonstrationsprojekt, en prototype, mock-up, tegning eller en plan. Projekterne skal foregå i et samarbejde mellem mindst tre små eller mellemstore virksomheder og en videninstitution. Store virksomheder kan deltage, men må højst udgøre ¼ af de deltagende virksomheder.

For så vidt angår output fra udviklingsprojekter med videninstitutioner i spidsen gives desuden støtte til at generere ny viden, der kan være med til at udvikle og/eller teste en teknologi. Dette kan f.eks. være analyser og udviklingsprojekter, herunder test- og demonstrationsanlæg m.v. For så vidt angår output fra udviklingsprojekter vil der kun blive givet støtte, hvis projektet er unikt i en international kontekst og samtidig har potentiale for kommercialisering. Der skal samtidig være tale om et partnerskab, som har et bredt samfundsmæssigt udviklingsperspektiv, der skaber ny viden til gavn for regionen.

Intelligent logistik

Der kan søges støtte til innovationsprojekter. Dette er beskrevet nærmere under fokusområdet Stærke Erhvervsklynger.

Digital Mobilitet

Vækstforum kan støtte feasibility studies og foranalyser, der kan understøtte udbredelsen og effektiviteten af digital infrastruktur i regionen. Der kan således være tale om eksempelvis analyser, udarbejdelse af business cases, forprojekter til offentligt-privat samarbejde med henblik på at understøtte markedsbehov mm. Deltagelse i større projekter vil kun være tilfældet, hvis der er stærke eksterne partnere og finansiering involveret, jf. nedenfor. Der skal samtidig være tale om et partnerskab, som har et bredt samfundsmæssigt udviklingsperspektiv, der skaber ny viden til gavn for regionen.

Generelt gælder, at projekterne ved deltagelse af private partnere, skal være særligt opmærksom på overholdelse af statsstøttereglerne. Det betyder bl.a., at projekterne har en særlig kommunikationsforpligtelse med hensyn til offentliggørelse af resultater mm.

Finansieringen til de ovenfor nævnte aktiviteter vil blive tilvejebragt dels fra Strukturfondene, hvor det er relevant og muligt indenfor programmernes rammer, dels fra de regionale udviklingsmidler med hjemmel i Lov om Erhvervsfremme og regional udvikling.

Hvem kan søge?

Ansøgere til innovationsprojekter kan være en erhvervsvirksomhed, en klyngeorganisation eller forskningsinstitutioner. Ansøgere til projekter, der indeholder fremskaffelse af ny viden (feasibility studies, foranalyser, erhvervsrettet forskning, vidensdeling), skal være offentlige eller offentligt lignende organisationer.

Ansøgning

Vækstforum vil som hovedregel udbyde området i løbende ansøgninger, men kan dog vælge at udbyde tematiserede ansøgningsrunder, jf. afsnit 10. Betingelser og tidsfrister for indkaldelse af ansøgninger offentliggøres på Vækstforums hjemmeside. Tilskud til projekter under dette fokusområde vil for de virksomhedsorienterede aktiviteter primært skulle finansieres via EU's Strukturfonde. Derfor opfordres ansøger til at sætte sig grundigt ind i Strukturfondsprogrammerne. Der kan læse mere om programmerne på www.regionalt.dk.

Særligt om nationale og internationale partnerskaber og finansiering

På grund af de knappe midler vil Vækstforum ikke finansiere store og dyre udviklingsprojekter alene. Det er derfor vigtigt at se Vækstforums bidrag til større projekter som forberedelse til ansøgninger og initiativer, der primært henter sin finansiering i nationale og internationale fonde, f.eks. den danske Innovationsfond og EU's HORIZON-program. Vækstforum kan dog deltage i større projekter, men kun hvis der er stærke eksterne partnere og finansiering involveret til at lede initiativet.

6. Grøn Vækst

Hvad vil vi?

I Nordjylland har videninstitutioner og virksomheder et tæt samarbejde omkring energi og grøn omstilling, og der er etableret forskellige test- og demonstrationsanlæg. Der er derfor gode muligheder for at udnytte det regionale potentiale og skabe yderligere innovation og vækst inden for området samt fremtidssikre grøn energi og klimainitiativer. Dette kan samtidig virke som generator for udvikling af vækst og erhvervsliv i regionen og ikke mindst i yderområderne.

Ydermere kan der skabes forudsætninger for, at regionen bliver mere selvforsynende med energi, så målene i Energi 2050 nås, samt at der kan skabes reduktioner i regionens energi- og ressourceforbrug.

Hvis vækstpotentialet skal udnyttes, skal der ikke blot iværksættes udviklingsprojekter og innovationssamarbejder om grønne løsninger. Der skal også fokuseres på fremme af energi- og ressourceeffektivitet via allerede kendte løsninger i regionens mange virksomheder. Viden og teknologi, der allerede findes, skal udbredes.

Hvad støtter vi?

Følgende virkemidler vil være i fokus:

- **Innovationssamarbejder** (OPI) mellem SMV'er, videninstitutioner, klyngeorganisationer etc. om screening af muligheder for samarbejde om udvikling af koncepter for innovative grønne produkter eller løsninger.
- **Udvikle energi- eller ressourceeffektive SMV'er** ved at screene hvilke SMV'er, der har et potentiale, som kan udnyttes. Potentialet skal klarlægges ved at udarbejde grønne forretningsmodeller for SMV'erne.
- **Udvikling af grønne teknologier** ved f.eks. analyser, mindre test- og demonstrationsanlæg mv.

Hvad lægger vi vægt på?

De virksomhedsrettede projekter skal især fokusere på at give SMV'er et videngrundlag og redskaber til at arbejde med implementering af ressource- eller energieffektivitet. Der lægges vægt på, at der skabes innovationssamarbejder imellem videninstitutioner og virksomheder, som kan hjælpe den enkelte virksomhed til en konkret implementering af tiltag til ressource- eller energieffektivitet.

De mere langsigtede og udviklingsorienterede projekter skal styrke grøn omstilling i regionen via ny viden og udvikling, f.eks. baseret på universitetets og UCNs unikke position på flere energiteknologier, herunder ikke mindst viden om smart IKT-baseret styring af energi. Projekterne skal have et klart potentiale for at opnå en betydelig og målbar forbedring af ressourceudnyttelse, energieffektivitet eller energiproduktion og dermed regional værdiskabelse, hvor Nordjylland i forvejen har en styrkeposition.

Yderligere information om fokusområdet kan ses nedenfor.

Grøn Vækst (niveau 2 - uddybning)

Mere om hvad vi støtter

Regionen har mange styrker og potentialer på en række energiområder, bl.a. vindenergi, brint og brændselsceller, biomasse og bølgekraft. Hertil kommer viden om energi-optimering, bæredygtigt byggeri og smarte energisystemer, herunder fleksible forsyningsnetværk.

Virksomhedsorienterede initiativer

Innovationssamarbejder

Der kan søges støtte til udvikling af nye koncepter for produkter eller løsninger og test/afprøvning af konceptet blandt relevante målgrupper. Aktiviteterne kan f.eks. være samarbejde om udnyttelse af viden, udvikling af ny teknologi, anvendelse af teknologi i nye sammenhænge, automatisering, viden om certificering, eksport og globalisering mv. Innovationsprojekterne skal være nye produkter og løsninger, herunder både varer og tjenesteydelser med kommercielt sigte.

Produktet kan for eksempel have karakter af et demonstrationsprojekt, en prototype, mock-up, tegning eller en plan. Projekterne skal foregå i et samarbejde mellem mindst tre små eller mellemstore virksomheder og en videninstitution. Store virksomheder kan deltage, men må højst udgøre ¼ af de deltagende virksomheder.

Finansieringen til de ovenfor nævnte aktiviteter vil blive tilvejebragt dels fra Strukturfondene, hvor det er relevant og muligt indenfor programmernes rammer, dels fra de regionale udviklingsmidler med hjemmel i Lov om Erhvervsfremme og regional udvikling.

Energi- og ressourceeffektive SMV'er

For at udvikle SMV'erne til at blive mere energi- eller ressourceeffektive skal de potentielle SMV'er identificeres. Der skal etableres netværk, sparring, rådgivning og samarbejder med videninstitutioner, konsulenter, kommuner og regionen. Der ydes således støtte til:

- Identifikation af SMV'er med potentiale til større ressource- eller energieffektivitet.
- Udarbejdelse af grønne forretningsmodeller.
- Rådgivning og sparring mv. om hvordan virksomhedernes potentialer udløses.
- Implementering af grønne forretningsmodeller.

Initiativer rettet mod ny viden

Der gives desuden støtte til at generere ny viden, der kan være med til at udvikle og/eller teste en teknologi. Dette kan f.eks. være analyser, udviklingsprojekter, herunder smart energistyring eller test- og demonstrationsanlæg m.v. For så vidt angår output fra udviklingsprojekter med videninstitutioner i spidsen vil der kun blive givet støtte, hvis projektet er unik i en international kontekst, og samtidig har potentiale for

kommercialisering. Der skal samtidig være tale om et partnerskab, som har et bredt samfundsmæssigt udviklingsperspektiv, der skaber ny viden til gavn for regionen.

På grund af de knappe midler vil Vækstforum ikke finansiere store og dyre udviklingsprojekter alene. Det er derfor vigtigt at se Vækstforums bidrag til større projekter som forberedelse til ansøgninger og initiativer, der primært henter sin finansiering i nationale og internationale fonde, f.eks. den danske Innovationsfond og EU's HORIZON-program. Vækstforum kan dog deltage i større projekter, men kun hvis der er stærke eksterne partnere og ekstern finansiering involveret til at lede initiativet.

Hvem kan søge?

Ansøgere til innovationsprojekter kan for eksempel være Væksthuse, klynger, erhvervsorganisationer, videninstitutioner og GTS'er. Det vil sige den samme kreds, som er nævnt i Regionalfondsprogrammet. Ansøgere til projekter, der indeholder fremskaffelse af ny viden (feasibility studies, foranalyser, erhvervsrettet forskning, vidensdeling) skal være offentlige eller offentligt lignende organisationer, som har et bredt samfundsmæssigt udviklingsperspektiv for deltagelse i ansøgningen.

Ansøgning

Vækstforum vil som hovedregel udbyde området i løbende ansøgningsrunder, men kan dog vælge at udbyde tematiserede ansøgningsrunder, jf. afsnit 10. Betingelser og tidsfrister for indkaldelse af ansøgninger offentliggøres på Vækstforums hjemmeside. Tilskud til projekter under dette fokusområde vil for de virksomhedsorienterede aktiviteter primært skulle finansieres via EU's Strukturfonde. Derfor opfordres ansøger til at sætte sig grundigt ind i Strukturfondsprogrammerne. Der kan læses mere om programmerne på www.regionalt.dk.

Særligt om nationale og internationale partnerskaber og finansiering

På grund af de knappe midler vil Vækstforum ikke finansiere store og dyre udviklingsprojekter alene. Det er derfor vigtigt at se Vækstforums bidrag til større projekter som forberedelse til ansøgninger og initiativer, der primært henter sin finansiering i nationale og internationale fonde, f.eks. Innovationsfonden og HORIZON-programmet. Vækstforum kan dog deltage i større projekter, men kun hvis der er stærke eksterne partnere og finansiering involveret til at lede initiativet.

7. Turisme og Oplevelser

Hvad vil vi?

Formålet er at skabe merværdi inden for de tre forretningsområder Kyst- og naturturisme, Storbyturisme og Erhvervssturisme med fokus på forretningsudvikling og udvikling af virksomhedernes kompetenceniveau.

Fokus på høj kvalitet og turismesegmenter med merværdi er elementer, der kan øge tiltrækningen af turister. Elementer, som skal medvirke til, at de nordjyske turismeprodukter rammer særlige nicher og markeder i vækst. Samtidig er det også vigtigt at have fokus på, at hele turismens værdikæde bliver styrket og understøttet, så der er optimal sammenhæng mellem service, tilgængelighed, overnatning, transport og oplevelsestilbud.

Hvad støtter vi?

Følgende virkemidler vil være i fokus:

- **Imagemarkedsføring** af Nordjylland, herunder udvikling af nye marketingmodeller. Imagemarkedsføringen skal vise og differentiere det nordjyske image overfor potentielle turister, primært på de udenlandske nærmarkeder.
- **Styrket innovation i SMV'er** med henblik på udvikling af nye oplevelsesprodukter og koncepter, som gør virksomhederne inden for natur- og kystturisme, erhvervs- og storbyturisme mere konkurrencedygtige.
- **Vækstrettet kompetenceudvikling**, så turismevirksomhederne er opdateret med relevant viden med henblik på virksomheds- og forretningsudvikling samt servicekoncept.

Hvad lægger vi vægt på?

Ansøgninger til fokusområdet skal have et klart fokus på merværdi. Det er ligeledes centralt, at ansøger beskriver, hvordan projektet bidrager til fornyelse, forretningsudvikling og bæredygtighed. Der skal samtidig redegøres for, hvordan projektet kompletterer eventuelle nationale initiativer, og bygger videre på mulige erfaringer fra tidligere initiativer, der er gennemført i Nordjylland.

Aktiviteter, der understøtter og styrker udviklingen af Nordjylland som en samlet destination, er en prioriteret indsats. Produktudviklings- og kompetenceudviklingsaktiviteter skal være baseret på efterspørgsel fra erhvervet. Hertil kommer at aktiviteterne skal tage udgangspunkt i virksomhedernes vækstpotentialer.

Digitalisering og intelligente løsninger er redskaber, der tænkes ind i projekterne på tværs af aktiviteterne, hvor også ny teknologi kan være et tværgående element i aktiviteterne.

Finansieringen til de ovenfor nævnte aktiviteter vil blive tilvejebragt dels fra Strukturfondene, hvor det er meningsfuldt og muligt indenfor programmernes rammer, dels fra de regionale udviklingsmidler med hjemmel i Lov om Erhvervsfremme og regional udvikling.

Yderligere information om fokusområdet kan ses nedenfor.

Turisme og Oplevelser (niveau 2 - uddybning)

Mere om hvad vi støtter

Imagemarkedsføring

Der kan gives støtte til imagemarkedsføring af Nordjylland. Imagemarkedsføringen skal synliggøre og differentiere det nordjyske image overfor potentielle turister. Det skal således være muligt for turisterne, at de i tekst, billeder, video m.m. får visualiseret, hvad Nordjylland er, og hvad turisterne kan forvente at opleve i Nordjylland.

Imagemarkedsføringen skal afspejle målgruppernes præferencer og behov. Her skal der løbende tages højde for nye udviklingstendenser. Der satses primært mod markedsføring på de udenlandske nærmarkeder, men det danske marked er også omfattet i relevant omfang.

Der kan også gives støtte til imagemarkedsføring i forbindelse med events, der har et regionalt perspektiv (rækker ud over det lokale), hvor der samtidig er fokus på fornyelse og forretningsudvikling, så eventen kan gentages uden støtte fra Vækstforum.

Virksomhedsorienterede initiativer

Innovationssamarbejder

Der kan søges støtte til udvikling af nye koncepter for produkter eller løsninger og test/afprøvning af konceptet blandt relevante målgrupper. Innovationsprojekterne skal have et klart kommercielt sigte.

Projekterne skal foregå i et samarbejde mellem mindst tre små eller mellemstore virksomheder og en videninstitution. Store virksomheder kan deltage, men må højst udgøre ¼ af de deltagende virksomheder.

Vækstrettet kompetenceudvikling

Der kan søges støtte til, at de nordjyske turistvirksomheder udnytter deres vækstpotentiale optimalt via løft i kompetenceniveauet, for at sikre en kvalificeret arbejdsstyrke, som matcher virksomhedernes behov.

Der vil være fokus på kompetenceløft af medarbejdere og ledere i SMV'er via efteruddannelse og mentorordninger, kompetenceudvikling af medarbejdere via rådgivningsforløb, afdækning af kompetencebehov samt efter- og videreuddannelse. Netværk for virksomhedsledere og ansatte, kompetencetilførsel og tilknytning af personer med mellemlang eller lang videregående uddannelse i private virksomheder er også mulige støtteberettigede indsatser.

Der vil også være fokus på erhvervsfaglig uddannelse af voksne. Det vil dreje sig om uddannelse af ufaglærte, aktiviteter i forbindelse med realkompetencevurdering, screening af virksomheder i forhold til uddannelsesbehov og brug af erhvervsrettede voksenuddannelser, herunder EUV/AMU.

Endvidere vil der være fokus på samarbejde mellem virksomheder og uddannelsesinstitutioner om målrettede uddannelsestilbud, videregående uddannelse inden for brancher eller klynger, tiltrækning af højtuddannet udenlandsk arbejdskraft.

Hvad skal du være særligt opmærksom på?

I henhold til Erhvervsfremmeloven kan der kun gives støtte til imagemarkedsføring af regionen og ikke til støtte af virksomheders produktudvikling, markedsføring eller booking-faciliteter.

Hvem kan søge?

Imagemarkedsføring og vækstrettet kompetenceudvikling

Som eksempler på særligt relevante aktører og ansøgere kan nævnes: nationale og regionale turismeoperatører, kommuner og videninstitutioner, men andre kan også komme i betragtning afhængig af den finansieringskilde der søges

For at opnå de bedste resultater og effekter skal aktiviteterne, hvor relevant, koordineres med de nationale selskaber inden for dansk turisme og de øvrige regioner i Danmark. Herved sikres en bedre sammenhæng i udviklingen af dansk turisme. Omkring markedsføring er de tværregionale organisationer Business Region North Denmark (BRN) og Destination Nordjylland centrale partnere i arbejdet med at koordinere den regionale og kommunale turismeudvikling i et tæt samarbejde med turismeerhvervet. Endelig indgår videninstitutionerne som direkte eller indirekte samarbejdspartnere i implementeringen af strategien.

Innovationssamarbejder

Projekter/bevillinger til gavn for virksomhederne skal forankres hos en operatør, som skal medvirke til at styrke væksten i virksomhederne. Operatøren skal forestå administration og implementering af projektet. Operatøren kan f.eks. være en turistorganisation, et erhvervs-kontor, et væksthushus, en erhvervsorganisation eller en videninstitution. Operatøren kan yde tilsagn til enkeltvirksomheders projekter.

De direkte virksomhedsrettede initiativer (innovation og kompetenceudvikling) skal være i naturlig forlængelse af de basisydelser, som allerede udbydes til virksomhederne. Derfor er det væsentligt, at større initiativer på området udformes i et samarbejde mellem de relevante aktører.

Ansøgning

Vækstforum vil som hovedregel udbyde området i løbende ansøgningsrunder, men kan dog vælge at udbyde tematiserede ansøgningsrunder, jf. afsnit 10. Betingelser og tidsfrister for indkaldelse af ansøgninger offentliggøres på Vækstforums hjemmeside.

Tilskud til de direkte virksomhedsrettede projekter under dette fokusområde vil delvist skulle finansieres via EU's Strukturfonde. Derfor opfordres ansøger til at sætte sig grundigt ind i Strukturfondsprogrammerne.

Der kan læse mere om programmerne på www.regionalt.dk.

8. Bedømmelseskriterier

I nedenstående gennemgås kort Vækstforums kriterier for bedømmelse af de enkelte projekter. Endvidere præsenteres den forståelsesramme, som ansøger skal anvende, når projektets forventede effektskabelse skal vurderes.

Bedømmelseskriterier

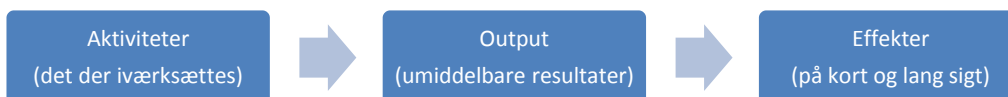
Vækstforums bedømmelse af en ansøgnings støtteværdighed sker på baggrund af en række kriterier. Nedenfor opridses en række kriterier, som Vækstforum lægger vægt på i bedømmelsen af en ansøgning:

- *Relevans:* Der ydes kun tilskud til projekter, der er tænkt ind i og som understøtter fokusområderne i Vækstforums EVD-strategi (se fokusområderne side 3).
- *Nyhedsværdi:* Der lægges særligt vægt på at fremme og integrere innovative/ nyskabende aktiviteter.
- *Gennemførlighed:* Der skal foreligge et klart handlingsgrundlag for projektets gennemførelse, herunder at ansøger har den fornødne tekniske økonomiske og organisatoriske styrke til at gennemføre projektet.
- *Additionalitet:* Ansøger skal sandsynliggøre, at projektgennemførelsen ikke ville kunne ske i samme omfang, på samme tidspunkt eller inden for samme tidsramme uden støtten.
- *Virksomhedsdeltagelse:* Der lægges vægt på en aktiv virksomhedsdeltagelse i projektet, baseret på en identifikation af de udfordringer, som projektet skal løse.
- *Resultater og effekter:* Ansøger skal redegøre for resultater, som projektet planlægger at levere, samt beskrive umiddelbare og langsigtede effekter, jf. afsnit 9 om effekt-kæder.
- *Omkostningseffektivitet:* Omfanget af de foreslåede aktiviteter bedømmes i forhold til projektets samlede omkostning og den forventede effektskabelse.
- *Sammenhængskraft:* Bedømmelse af projektets bidrag til et sammenhængende Nordjylland og løsning af fælles udfordringer.
- *Bæredygtighed:* Vurdering af om projektet efterfølgende kan videreføres uden tilskud fra Vækstforum.
- *Gearing:* Der lægges vægt på, at projekterne er i stand til at identificere andre eksterne finansieringskilder.
- *Klarhed:* Der lægges vægt på, at ansøgningerne skrives i et sprog, der er nemt at forstå, og som samtidig bringer klarhed over de vigtigste indholdsmæssige og økonomiske forhold.
- *Brugerorienteret:* Særligt i relation til afsnittet om en kvalificeret arbejdskraft skal ansøger dokumentere eller som minimum sandsynliggøre, at der er et reelt behov og en aktiv efterspørgsel efter den pågældende opkvalificering fra virksomheder eller arbejdstagere.

Der er udarbejdet en metodologi der nærmere beskriver, hvordan de ovennævnte kriterier anvendes og hvordan de vægtes. Der henvises til denne metodologi.

9. Projektets effektkæde

Vækstforum har et særligt fokus på, at de projekter, der iværksættes, også fører til de ønskede effekter, og effektskabelse er som følge heraf det væsentligste kriterium for tildeling af støtte. Det er derfor vigtigt, at ansøger allerede i designet af projektet systematisk gennemtænker, hvordan projektet skaber effekter. En relevant fremgangsmåde er at udvikle en *effektkæde* for projektet. Med en effektkæde - eller forandringsteori som det også kan kaldes - menes årsagssammenhængen mellem de aktiviteter, som ligger under det enkelte projekt, og de ændringer hos projektets målgruppe, som man forventer at kunne opnå og identificere som følge af indsatsen.

Allerede under udfyldelse af ansøgningsskemaet bliver man som ansøger mødt med et krav om at forholde sig til projektets effektkæde. Man bliver bedt om at tage udgangspunkt i ovenstående figur, som skelner mellem projektets aktiviteter (det man vil gøre), projektets output (de resultater, som aktiviteterne umiddelbart skaber), og projektets effekter (kort og/eller lang sigt).

Det er en fordel at starte til højre i figuren med effekterne og derefter arbejde sig "baglæns" til output og aktiviteter. Der skal være en klar, konkret og logisk sammenhæng mellem projektets aktiviteter, output og effekter. Det er også vigtigt, at man forholder sig til, hvilke kritiske succesfaktorer, der er afgørende for, at projektet opnår de ønskede effekter. Det er vigtigt at understrege, at det er et krav, at effektkæden er tilstrækkeligt og realistisk beskrevet, og at behovet er sandsynliggjort forud for behandling af ansøgningen i Vækstforum.

En solid effektkæde er også en vigtig forudsætning for, at der kan udformes et solidt evalueringss design, der er baseret på realistiske og målbare indikatorer for projektets aktiviteter, output og effekter på kort, mellemlang og lang sigt.

Der kan læses mere om effektkæder ved at klikke [her](#) (link til hjemmeside).

Information omkring opstilling af evalueringss design, klik [her](#) (link til hjemmeside).

10. Ansøgningstyper og procedurer

Hovedprincippet for Vækstforum er "*dialogbaseret partnerskab*" som instrument til dels at udfolde strategiens mål og dels at fungere som princip for samarbejde om finansiel støtte til udviklingsaktiviteter.

Det betyder, at der sigtes mod en tidlig dialog mellem ansøger og Vækstforum, så ansøger ikke bruger urimeligt mange kræfter på at udvikle et initiativ, som måske ikke kan støttes i den foreliggende form. I denne indledende fase inddrages andre partnere, herunder Erhvervsstyrelsen, i den udstrækning det er relevant, og hvor det giver synergi.

Vækstforums sekretariat stiller sig til rådighed med vejledning omkring udvikling af projekter i det omfang, som ansøger ønsker det, og på en sådan måde, at Vækstforums uvildighed og integritet bevares.

Ansøgningstyper

Vækstforum arbejder ad tre spor med følgende ansøgningskategorier og ansøgningstyper:

- A. Tematiske ansøgningsrunder med forudbestemte temaer, hvor temaet er diskuteret og fastsat i Vækstforum. Temaerne (eller emnerne) vil alene vedrøre strategiens tre første indsatsområder, hvor langt de fleste økonomiske midler ifølge disponeringsplanen er placeret, dvs. fokusområderne Stærke erhvervsklynger, Vilje til vækst og Kvalificeret arbejdskraft. Der afholdes tematiserede ansøgningsrunder for hvert tema med 1-1½ års mellemrum, så længe der er midler til rådighed.
- B. Løbende (ikke tematiserede) ansøgningsrunder, hvor der kan søges til hvert Vækstforummøde, typisk fire gange årligt. Projektansøgningerne skal som hovedregel have et budget på over 500.000 kr. Ansøgningsrunderne kan underopdeles således:
 1. Ansøgninger vedrørende strategiens tre sidste indsatsområder, dvs. Smart region, Turisme og oplevelse og Grøn region. Hvis der opstår særlige behov kan Vækstforum dog efter en konkret vurdering vælge en tematiseret ansøgningsrunde på udvalgte dele af de tre nævnte fokusområder.
 2. Ansøgninger vedrørende klyngeorganisationer, netværk, medlemskaber og analyser, som er en forudsætning for implementeringen af Vækstforums strategi. Kan relatere sig til alle strategiens fokusområder.
 3. Ansøgninger vedrørende "gearingsprojekter", dvs. projekter der søger om betydelig medfinansiering fra andre eksterne kilder, f.eks. EU-midler, og hvor der er en ekstern deadline, som gør, at der af tidsmæssige grunde ikke kan ventes til næste "ordinære" ansøgningsrunde". Kan relatere sig til alle strategiens fokusområder.

- C. Løbende ansøgningsrunder for små ansøgninger, dvs. projekter med et budget på under 500.000 kr. Disse ansøgninger vedrører de regionale udviklingsmidler og behandles efter delegation i Indstillingsudvalget. Der kan søges løbende, typisk fire gange årligt. Kan relatere sig til alle strategiens fokusområder.

Alle ansøgningsrunder, herunder betingelser og ansøgningsfrister, annonceres på Vækstforums hjemmeside. Endvidere orienteres der herom i diverse samarbejdsfora.

Ansøgningskema

Med mindre andet er udtrykkelig annonceret eller aftalt, skal ansøgninger altid indsendes på Erhvervsstyrelsens ansøgningskema til EU-midlerne. Dette skyldes, at finansieringen som hovedregel vil inkludere EU-midler.

Ansøgningskemaet findes via www.vaekstforum.rn.dk, hvor også ansøgningsfrister er oplyst, eller direkte på Styrelsens hjemmeside (www.ebst.dk/EUansoegning).

Ansøgningsprocedure

Vækstforums sekretariat vil efter modtagelse af den større ansøgning, som teknisk er indsendt til Erhvervsstyrelsen på EU-ansøgningskemaet, indlede sagsbehandlingen og herunder begynde med at kontakte ansøger eller den person, der er oplyst i skemaet som kontaktperson. I samarbejde med ansøger afklares sagen. Når ansøgningen er fuldt belyst, udarbejder sekretariatet en sagsfremstilling indeholdende projektbeskrivelse, vurdering og en indstilling. Indstillingen forelægges først Indstillingsudvalget og dernæst Vækstforum, som træffer afgørelse ud fra en samlet vurdering. Foruden en indholdsmæssig vurdering vil projekterne også blive prioriteret efter den økonomiske ramme, der er til rådighed.

Små regionale ansøgninger

Der afsættes en årlig ramme til denne type af projekter. Denne ansøgningstype anvendes for projekter som:

- Har et budget over 100.000 kr. (bagatelgrænse), men under 500.000 kr.
- Er indholdsmæssigt afgrænset til fokusområder, der er nævnt i EVD-strategien.
- Støttebeløbet er som hovedregel 50% af de støtteberettigede udgifter.

Små projekter behandles og afgøres som udgangspunkt endeligt i Indstillingsudvalget, med mindre udvalget ønsker at bringe sagen i Vækstforum. Ansøgningerne indsendes på et særligt skema, som findes på www.vaekstforum.rn.dk. Efter beslutning i Vækstforum den 6. december 2016 får Vækstforum nu alle små regionale ansøgninger til orientering i forbindelse med det ordinære møde.

Med passende mellemrum informeres Regionsrådet om, hvilke projekter der er imødekommet, om støttebeløbets størrelse og effekten af de gennemførte projekter.

11. Regler for støtte m.m.

A. Projekter, som helt eller delvist er finansieret fra Regionalfonden og Socialfonden eller fra andre lignende EU-finansierede programmer

Disse projekter følger Regler for EU-medfinansiering 2014-2020 og Erhvervsstyrelsens regelsæt generelt. Retningslinjerne kan findes på hjemmesiden: www.regionalt.dk. Alternativt skal ansøgningerne følge det regelsæt, der er fastlagt af den styrelse/general-direktorat, som ansøgningen vedrører.

B. Projekter, som udelukkende medfinansieres fra de regionale udviklingsmidler

For at sikre en høj grad af ensartethed og parallelitet følges som hovedregel Erhvervsstyrelsens regelsæt: "Regler for EU-medfinansiering 2014-2020", også selvom initiativet udelukkende finansieres med de regionale udviklingsmidler. I særlige tilfælde, hvor det ikke vil give selvstændig mening at anvende Erhvervsstyrelsens regelsæt, kan Vækstforum beslutte en modificering.

De regionale udviklingsmidler bevilges altid med hjemmel i Lov om Erhvervsfremme. Det betyder, at der alene må ydes støtte til initiativer, som er åbne for alle, og som ikke virker konkurrenceforvridende i forhold til det private erhvervsliv m.m.

Ansøgerkredsen kan omfatte juridiske eller fysiske personer, der ikke er organiseret som private virksomheder, med mindre den private virksomhed har et offentligt eller almen-nyttigt formål. Typisk vil der være tale om ansøgninger fra offentlige/halvoffentlige myndigheder, erhvervsskoler, universiteter, andre videninstitutioner, klynger og netværk i non-profit organisering, fonde mv. Der kan ikke på forhånd opstilles en udtømmende liste. Det afgørende er, at aktiviteterne, som gennemføres i regi af den pågældende juridiske enhed, kan betragtes som offentlige, ikke-kommercielle erhvervsudviklingsaktiviteter, som defineret i Erhvervsfremmeloven. Der lægges endvidere vægt på, at ansøgerkredsen medfinansierer ved hjælp af både kontante midler og egne timer.

C. Særlige kriterier for små regionale ansøgninger og for events

De aktiviteter, der kan støttes under faciliteten "små regionale ansøgninger og events", skal indholdsmæssigt bidrage til realiseringen af EVD-strategiens styrkepositioner.

C1: Til de små regionale ansøgninger gives der indholdsmæssigt støtte til

- Foranalyser og afklaringer (tekniske/økonomiske mv.), som er en forudsætning for senere udarbejdelse af en ansøgning til nationale eller internationale programmer og støtteordninger, som understøtter EVD-strategien.
- Enkeltstående og nyskabende begivenheder (events, konferencer, analyser etc.), der kommer hele regionen, eller som minimum et større geografisk område i regionen, til gavn. Det kan f.eks. være ved at tiltrække turister fra andre dele af landet/udlandet. Det kan også være ved at tiltrække/sikre en helt særlig ekspertise og viden, der

rækker langt ud over det lokale – og som er kritisk i relation til strategiens fokusområder.

- Særlig administrativ bistand til initiativer iværksat i regi af Vækstforum, herunder initiativer under Vækstpartnerskabsaftalen med Regeringen.

C2: Særligt for events

For events, forstået som oplevelsesbaseret begivenheder, for eksempel stævner, turneringer, shows, internationale konferencer med mere, gælder følgende:

- Større events (ansøgninger med et budget over 500.000 kr.) skal have et perspektiv, der klart rækker ud over de lokale. Eventen skal for det første bidrage til vækst og beskæftigelse i hele regionen, eller en større del af regionen, ved at tiltrække personer (turister, besøgende) udefra. Eventen skal for det andet bidrage til en klar og markant branding af regionen. Effekterne skal dokumenteres med tal baseret på anerkendte metoder.
- Mindre events (med et budget på eller under 500.000 kr.) skal i princippet kunne dokumentere det samme, men afstemt efter at effekten ikke kan forventes at være regionalt dækkende i helt samme omfang.
- Det er dog en betingelse for Vækstforums investering i alle typer af events, at der er en stærk lokal/regional opbakning og forankring, samt at eventen indgår i en større værdikædesammenhæng (for eksempel med overnatning, bespisning og transport). Det skal samtidig være klart, at Vækstforums bidrag hjælper aktiviteten i gang – noget som ellers ikke ville være sket i samme omfang (additionalitet).
- Ansøgerorganisationen skal have et almennyttigt formål, og kommercielle udgifter (præmier, fees og lignende støttes ikke). Støtteprocenten er den samme som for andre projekter – som hovedregel 50% af de støtteberettigede udgifter.
- En event kan som udgangspunkt alene støttes i ét år. Hvis ansøger det efterfølgende år udvikler eventen med nyt relevant indhold kan der støttes i yderligere et år.

Med henblik på at sikre, at alle aktiviteter, der godkendes under kategorien små regionale ansøgninger, opleves som relevante og vedkommende, forudsættes medfinansieringen tilrettelagt fleksibelt. Der lægges således vægt på, at ansøgerkredsen medfinansierer ved hjælp af både kontante midler og egne timer, selv om anvendelsen af begge disse medfinansieringskilder ikke er et absolut krav.

Der kan læses mere om bestemmelserne for anvendelsen af de regionale udviklingsmidler, herunder hvad der ikke støttes nedenfor.

Regler for støtte m.m. (niveau 2 - uddybning)

D. Særlige bestemmelser for regionale udviklingsmidler (ansøgninger under B + C)

D1: Ikke-støtteberettigede udgifter

- Ansøgninger inden for primært landbrugs- fiskeri-, gartneri- og skovbrugserhvervet imødekommes ikke, men henvises til landdistriktsprogrammet og andre faglige støtteordninger, som eksisterer inden for fødevarerhvervsområdet.
- Støtten fra de regionale udviklingsmidler er altid sekundær i forhold til øvrige støtteordninger. Dermed menes, at:
 - Ved ansøgninger, som relevant og indholdsmæssigt vil kunne omfattes af et specialiseret fagligt program eller støtteordning (nationalt program eller EU-programmer) skal disse finansieringskilder først vurderes, inden der søges om medfinansiering fra de regionale udviklingsmidler, som Vækstforum disponerer over.
 - Som udgangspunkt medfinansierer Vækstforum ikke med de regionale udviklingsmidler, hvis et initiativ indholdsmæssigt vil kunne omfattes af det specialiserede program i fornøden omfang. Vækstforum kan fravige dette, hvis der foreligger en helt særlig begrundelse.
- Der gives normalt ikke tillægsbevillinger til det samme projekt eller til gentagelse af det samme projekt år efter år.
- Særligt for de små regionale ansøgninger ydes der ikke støtte til overhead-omkostninger, dvs. udgifter til husleje, varme, kommunikation, kontorhold, kost og forplejning (men til kørsel i nødvendigt omfang).
- Der gives kun undtagelsesvis støtte til ordinære (driftslignende) udgifter. Der skal som hovedregel være tale om nye aktiviteter/udgifter, som klart kan adskilles fra ansøgers sædvanlige og ordinære driftsudgifter.
- Der kan gives støtte til generel markedsføring af hele regionen eller hele brancheområder, men ikke til enkeltområder, enkeltkommuner, enkeltstående reklameinitiativer, markedsføringstiltag af enkeltstående eller identificerbare private kommercielle virksomheder.
- Udgifter, som følger af f.eks. underkontrahering, som ikke medfører en reel værdiforøgelse, er ikke støtteberettiget.
- Anskaffelse af kunst, malerier og anden udsmykning er ikke støtteberettiget.
- Ikke-refundérbar moms er en støtteberettiget udgift, men omfattes af 18%-støtten til overhead.
- Gratialer, provisioner m.m. i forbindelse med projektansattes løn.
- Bøder.
- Der gives ikke medfinansiering til kommercielle udgifter såsom gevinster, fees, gaver, erkendtligheder og lignende.

D2: Støtteprocent

Som hovedregel giver Vækstforum maksimalt 50% i støtte af de godkendte støtteberettigede udgifter. Støtteprocenten kan kun forhøjes rent undtagelsesvis og alene efter beslutning i Indstillingsudvalget/Vækstforum.

Som nævnt ovenfor lægges der vægt på, at ansøgerkredsen medfinansierer ved hjælp af egne kontante midler og/eller egne timer.

For større kompetenceudviklingsprojekter gælder, at den ansøgende uddannelsesinstitution, for eksempel en erhvervsskole eller lignende, og dens partnerskab bør bidrage til egenfinansieringen enten i form af egne timer og/eller egne kontante midler. I hver enkelt sag skal det vurderes i hvilken grad og på hvilken måde egenfinansieringen bedst kan erlægges i timer eller kontakt.

- Som udgangspunkt kan elevtimerne derfor ikke indgå som medfinansiering af skolernes interne udviklingsaktiviteter (produktudviklingen).
- Elevtimerne kan imidlertid godt indgå som medfinansiering i forbindelse med den efterfølgende afprøvning og test af de nyudviklede uddannelser og kompetencer.
- Reglerne ovenfor vil altid blive anvendt efter en konkret vurdering og altid i samarbejde med den ansøgende uddannelsesinstitution og dens partnerskab.

D3: Udgifters støtteberettigelse

Projektets udgifter vil være støtteberettiget fra projektets startdato under forudsætning af, at ansøgningen er modtaget i Vækstforums sekretariat før eller senest på startdatoen. Udgifter, som ligger før projektets startdato, kan ikke medtages.

12. Aftaler med godkendte projekter

Hovedprincippet for de projekter, der opnår bevilling efter Vækstforums afgørelse, er at de skal gennemføres inden for rammerne af en skriftlig aftale/kontrakt, der indgås mellem projektet og Vækstforum og/eller Erhvervsstyrelsen.

Erhvervsstyrelsen har ansvaret for kontrakten, når det drejer sig om de midler, der kommer fra enten Regionalfonden eller Socialfonden, mens Vækstforum og regionen har ansvaret for de midler, der kommer fra de regionale udviklingsmidler. I tilfælde, hvor der sker en samfinansiering mellem Strukturfondene og de regionale udviklingsmidler, er hovedprincippet, at projekterne følger aftalen med Erhvervsstyrelsen, hvor de særlige regionale vilkår og betingelser fastsat af Vækstforum i forbindelse med den regionale godkendelse vil være indarbejdet.

Projekter, der alene får støtte fra de regionale udviklingsmidler, indgår en aftale med Vækstforum og regionen om gennemførelsen. Aftalen vil afhængig af situationen kunne have forskellig form – f.eks. bevillingsskrivelse, resultatkontrakt eller lignende. Uanset hvilket navn aftalen får, vil den rumme følgende elementer:

- Hvem der har det juridiske ansvar, og hvem der er partnere for projektet.
- Hvilke aktiviteter der skal gennemføres, og hvilke milepæle der er for projektet.
- Hvilke resultater og effekter, der skal opnås ved gennemførelsen af projektet.
- Hvilket budget der gælder, og hvilken økonomisk ramme der er til rådighed.
- Hvordan midlerne udbetales, og betingelser der gælder for udbetalingerne.
- Hvilken tidsramme der gælder for gennemførelsen.
- Hvilken afrapportering der skal være under gennemførelsen.
- Hvorvidt der skal foretages evalueringer, både midtvejs- og slutevalueringer.

Det er vigtigt at fastslå, at den indgåede aftale er bindende for både ansøger og for Vækstforum/Regionsrådet.

13. Økonomisk dispositionsplan

Til gennemførelsen af de erhvervs- og vækstrettede dele af den regionale vækst- og udviklingsstrategi (EVD) har Vækstforum økonomiske midler, der stilles til rådighed af Regionsrådet og EU's Strukturfonde. Det forventes, at det samlede beløb i hele perioden 2014–2020 bliver på 998 mio. kr., fordelt med 449 mio. kr. fra de regionale udviklingsmidler og 549 mio. kr. fra EU's Strukturfonde..

Den reducerede økonomiske ramme for EU's Strukturfondsmidler sætter i sig selv en begrænsning på Vækstforums økonomiske virke. Hertil kommer, at EU-midlerne fra henholdsvis Regional- og Socialfonden nu er delt op på seks kasser (prioritetsakser), imellem hvilke de økonomiske midler ikke kan flyttes rundt.

For at sikre den mest optimale anvendelse af midlerne inden for REVUS er der på denne baggrund udarbejdet en indikativ plan for fordeling af midlerne på de seks fokusområder i strategien og de seks prioritetsakser i EU-programmet. De regionale udviklingsmidler er fordelt på samme vis, dog med den væsentlige bemærkning, at midlerne kan anvendes som medfinansiering på samtlige prioriteringsakser efter Vækstforums ønske, men ikke overflyttes mellem år.

Denne disponeringsplan, som er udarbejdet i tilknytning til denne handlingsplan, vil i sig selv sætte rammer for, hvad der kan finansieres og ikke finansieres.

Endvidere vil der blive anvendt fire økonomiske tidsperspektiver for udmøntning af midlerne:

- Opstart: en ramme for perioden 2014-15 (2 år) – gennemført i 2014-15.
- Konsolidering: en ramme for perioden 2016-17-18 (3 år) – gennemføres i 2015-17.
- Afslutning: en ramme for perioden 2019-20 (2 år) – gennemføres i 2017-20.
- Restmidler: styring af restmidler/tilbageløb (2 år) – gennemføres i 2020-21.

Bindingen af midlerne på både økonomiske tidsperspektiver, prioriteter og fokusområder gør, at midlerne kan være meget knappe på visse tidspunkter i perioden. Dette betyder, at hvis der ikke er de nødvendige midler til rådighed på den enkelte prioritet på et givet tidspunkt, vil et projekt ikke kunne imødekommes på det givne tidspunkt.

Der kan læses mere om den disponible økonomiske ramme ved at klikke [her](#) (link til hjemmeside).